

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Ing. N. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2009, č. j. S-MHMP 926585/20089, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2012, č. j. 10 A 3/2010 - 125,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové, advokátce se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2 904 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Včas podanou kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 21. 6. 2012, kterým soud zrušil jeho rozhodnutí ze dne 10. 12. 2009, č. j. S-MHMP 926585/20089, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Uvedeným rozhodnutím stěžovatel zamítl odvolání žalobce a současně potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 11, odboru vnitřních věcí ze dne 18. 9. 2009, č. j. MCP11/09/035270/OVV/Maš.

V projednávané věci podal žalobce dne 16. 4. 2009 žádost dle ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných čísel a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění platném pro projednávanou věc, o zrušení údaje o místu trvalého

pobytu svého nezletilého syna, narozeného dne x, z adresy x, tj. bytu, ve kterém sám bydlí a je jeho výlučným nájemcem. Svoji žádost odůvodnil tím, že jeho syn, který byl po rozvodu manželství v roce 1998 svěřen do péče matky, se kterou žije na jiné adrese v x, o něj jako o otce nejeví žádný zájem, pouze jej pomlouvá a častuje neuctivými výroky. Dle žalobce by tedy místo trvalého pobytu syna mělo být identické s místem trvalého pobytu jeho matky.

Stěžovatel ve shodě se správním orgánem prvního stupně dospěl k závěru, že nebyla splněna jedna z podmínek ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel spočívající v tom, že nebyl prokázán zánik práva syna k užívání předmětného bytu. Existenci užívacího práva syna žalobce k předmětnému bytu dovodil z vyživovací povinnosti rodiče vůči svému dítěti ve smyslu ustanovení § 85 odst. 1 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, která trvá do té doby, dokud děti nejsou schopny samy se žít. Mezi povinnost rodičů živit dítě patří i povinnost zajistit mu bydlení, a jelikož je prokázáno, že žalobce má vůči nezletilému synovi vyživovací povinnost, trvá jeho synovi užívací právo k předmětnému bytu odvozené od této povinnosti rodiče. Na existenci tohoto práva přitom nemá dle stěžovatele vliv, zda je nezletilým využíváno či nikoli.

II. Posouzení věci městským soudem

Městský soud na základě žaloby podané žalobcem rozhodnutí stěžovatele zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nezpochybil konstantní výklad soudů k pojmu „výživného“, které je určeno k uspokojování veškerých hmotných potřeb včetně bydlení, nicméně za zásadní považoval skutečnost, že žalobce v době rozhodování stěžovatele platil na tehdy nezletilého syna výživné stanovené soudem, které bylo nezletilému soudem stanoveno dle jeho aktuálních potřeb, mimo jiné i s ohledem na náklady na jeho bydlení. Právě z toho důvodu, že výživné v sobě v souladu s judikaturou civilních soudů náklady na bydlení již obsahuje, nelze dle městského soudu na žalobci požadovat, aby synovi nad rámec výživného stanoveného soudem zabezpečoval bydlení. Městský soud dovodil, že v případě, že nezletilé dítě je svěřeno do péče jednoho z rodičů, je tento rodič povinen osobně pečovat o dítě, což předpokládá společné bydlení s dítětem, to znamená, že tento rodič naturálně realizuje svoji povinnost zabezpečit dítěti bydlení tím, že umožní dítěti bydlet v prostorách domu (bytu), kde on sám bydlí také. Druhý rodič, který se osobně nepodílí na výchově, s dítětem nebydlí, ale vyživovací povinnost k dítěti realizuje prostřednictvím placení výživného, tím přispívá na náklady bydlení, kromě jiných nákladů, prostřednictvím soudem stanoveného výživného.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

Stěžovatel podal proti rozsudku kasační stížnost, ve které za důvod ve smyslu § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) označil skutečnosti uvedené pod písm. a) tohoto ustanovení.

Stěžovatel uvedl, že se závěrem městského soudu rozhodně nesouhlasí a poukázal na ustanovení § 85 odst. 2 zákona o rodině, dle kterého svědčí vyživovací povinnost oběma rodičům. Soudní určení rodiče, kterému je dítě svěřeno do péče, a stanovení výše výživného druhému rodiči, kterým kompenzuje naturální péči, je dle stěžovatele pouze základním prvkem pro ochranu dítěte po rozvodu rodičů. Vyživovací povinnost rodičů je chápána jako uspokojování dalších potřeb dítěte a nelze ji dle názoru stěžovatele zúžit pouze na svěření do péče jednomu rodiči a stanovení výše výživného druhému rodiči. Dle stěžovatele nebyla splněna jedna z podmínek pro zrušení údaje o místu trvalého pobytu, a to zánik užívacího práva občana k objektu. Správní orgán proto nemohl údaj o místu trvalého pobytu nezletilého zrušit, přičemž tento evidenční stav bude existovat do té doby, dokud vyživovací povinnost žalobce nezanikne anebo jeho syn neohlásí změnu trvalého bydliště sám. S odkazem na zásadu legitimního očekávání odkázal stěžovatel na rozsudky městského soudu ze dne 21. 3. 2012, č. j. 7 Ca 4/2009, a ze dne 29. 6. 2012,

pokračování

č. j. 6 Ca 94/2009 – 34, které se měly týkat skutkově obdobné věci, a soud dospěl k závěru, který nyní zastává stěžovatel.

Na základě shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zcela ztotožnil se závěry městského soudu a výklad zákona o rodině učiněný stěžovatelem označil za nesprávný. Povinnost hradit výživné dle jeho názoru neznamená povinnost zajistit oprávněné osobě bydlení (vyjma období, po které je upraven styk povinného s oprávněným). V opačném případě by byl žalobce kromě výživného stanoveného soudem povinen synovi nad rámec soudem stanoveného výživného hradit další náklady na uspokojování jeho potřeb. Žalobce je tak přesvědčen, že placením výživného k rukám matky svého v té době nezletilého syna byla splněna i povinnost zabezpečit nezletilému bydlení, a právo nezletilého na užívání bytu tak netrvá.

IV. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Vzhledem k předmětu sporu, tj. posouzení zákonnosti rozhodnutí týkajícího se zrušení údaje o trvalém pobytu, Nejvyšší správní soud považuje za nutné nejdříve shrnout dosavadní závěry vyplývající z jeho judikatury ohledně povahy institutu trvalého pobytu. Místem trvalého pobytu se podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel rozumí adresa pobytu občana v České republice. Tuto adresu si občan sám zvolí, a to zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci. Zákon o evidenci obyvatel výslovně stanoví [§ 10 odst. 2], že z přihlášení občana k trvalému pobytu nevyplývají žádná práva k objektu ani k vlastníkovu nemovitosti. Znamená to, že rozhodnutí ohlašovny nemá soukromoprávní důsledky a že se nikdo pouze na základě zaevidování, nezaevidování či zrušení údaje o místě trvalého pobytu nemůže domáhat vydání objektu bydlení, užívacího práva v něm, či naopak jeho vyklizení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2007, č. j. 2 As 64/2005 – 108). Zdůrazňuje se tím evidenční (nikoli však výlučný) charakter institutu trvalého pobytu. Rozšířený senát v této souvislosti dále dovodil, že součástí veřejného subjektivního práva na zvolení místa trvalého pobytu je také právo na to, aby na zvolené adrese místa trvalého pobytu nebyly evidovány osoby, které pro to nesplňují nebo přestaly splňovat zákonné podmínky.

V projednávané věci je předmětem sporu naplnění podmínek pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu nezletilého dítěte evidovaného v místě bydliště rodiče, kterému po rozvodu manželství nebylo soudem svěřeno do péče a se kterým se nestýká.

Podmínky pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu upravuje ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel, dle kterého rozhodne ohlašovna o zrušení údaje o místě trvalého pobytu, zaniklo-li užívací právo občana k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana a neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část. Z uvedeného vyplývá, že pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu je třeba kromě návrhu podaného oprávněnou osobou splnit jednak podmínku zániku užívacího práva osoby, jejíž údaj o místě trvalého pobytu má být zrušen (dále též "odhlašovaná osoba")

k příslušnému objektu (*stav právní*) a současně podmínku neužívání tohoto objektu touto osobou (*stav faktický*). V případě, že navrhovatel (dále též "odhlašovatel") požaduje zrušení údaje o místě trvalého pobytu, je povinen podle ustanovení § 12 odst. 2 citovaného zákona existenci důvodů rozhodných pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu ohlašovně prokázat. V projednávané věci je předmětem posouzení naplnění pouze první z uvedených podmínek, o naplnění druhé podmínky není mezi účastníky řízení spor.

Správní orgán je po podání žádosti o zrušení údaje o místě trvalého pobytu v souladu s § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel povinen posoudit, zda navrhovatel prokázal kumulativní splnění dvou podmínek, a to zda zaniklo odhlašované osobě užívací právo k objektu (zde bytu), a zda byt již neužívá.

Právem užívání ve smyslu ustanovení § 12 zákona o evidenci obyvatel je myšleno zejména právo vlastnické, spoluvlastnické, právo odpovídající věcnému břemeni a právo nájmu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2008, č. j. 3 As 38/2008 – 82, všechna rozhodnutí zdejšího soudu dostupná na www.nssoud.cz). Právní teorie i judikatura soudů potom rozlišuje tzv. neodvozený a odvozený právní titul k bydlení (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 11. 2002, sp. zn. 26 Cdo 1662/2002, nebo ze dne 7. 12. 2011, sp. zn. 26 Cdo 2491/2010, dostupné na www.nsoud.cz). Ve vztahu k nájmu bytu obdobně rozlišoval povahu užívacích právních titulů k bydlení Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 10. 11. 1998, sp. zn. I. ÚS 34/98 (dostupné na nalus.usoud.cz). Shodně popisuje rozdíl mezi odvozeným a neodvozeným titulem k užívání bytu i odborná literatura: „*společný nájem bytu ve smyslu ustanovení §§ 700 – 702 občanského zákoníku je nutno odlišit od případů, kdy je byt užíván více osobami na základě příslušnosti k domácnosti nájemce. Pokud nedošlo platně ke vzniku právního vztahu společného nájmu bytu, je nájemcem pouze ten, jemuž svědčí některý z právních důvodů vzniku nájmu bytu, stanovený v zákoně. Právo ostatních osob v bytě bydlet je odvozeno od práva nájemce, a je na něm tudíž závislé.*“ [viz FIALA, Josef, Věra KORECKÁ, Jan HURDÍK a Kateřina ADÁMKOVÁ. *Občanské právo hmotné*. 3. opr. a dopl. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2002, 433 s. ISBN 8021027932, str. 307]

Členové rodiny, případně domácnosti, mají zpravidla odvozený titul k bydlení, založený často na rodinně právních vztazích (u dětí jde o výkon rodičovské zodpovědnosti, u manželky o povinnost vyplývající z ustanovení § 19 zákona o rodině) [srov. JEHLIČKA, Oldřich, Jirí ŠVESTKA a Marta ŠKÁROVÁ. *Občanský zákoník: komentář*. 8. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003, xxiv, 1195 s. ISBN 8071797979, s. 910]. Tento titul je založen na vyslovení souhlasu osoby, které svědčí neodvozený titul k užívání (dále též "neodvozený uživatel") s jejich spoluužíváním bytu či objektu. Osoby, kterým svědčí odvozený titul k užívání, jsou v dalším textu označovány též jako "odvození uživatelé".

Při posuzování splnění první podmínky stanovené § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel je tedy nezbytné ze strany správního orgánu nejdříve určit, zda odhlašovaná osoba má odvozený či neodvozený titul k užívání k bytu (objektu či jeho části), podle tohoto závěru pak posoudit, jakým způsobem lze zánik jejího užívacího práva prokázat a zda odhlašovatel tomuto ve smyslu § 12 odst. 2 téhož zákona vyhověl. Je možno shrnout, že u neodvozeného titulu užívání vždy existuje zcela samostatné právo odhlašované osoby užívat objekt a odhlašovatel zánik tohoto práva musí prokázat, zpravidla doložením zániku smluvního vztahu či jiné právní skutečnosti, na základě které neodvozený titul k užívání v minulosti vznikl. V případě, že je právo užívání bytu odhlašované osoby odvozeno od souhlasu odhlašovatele (či jiné osoby), k prokázání zániku užívacího práva je nutné doložit pouze odvolání tohoto souhlasu.

V projednávané věci nebylo sporu o tom, že užívací právo syna žalobce bylo odvozeno od neodvozeného titulu otce (tj. žalobce) užívat byt na základě nájemní smlouvy. Správní orgán prvního stupně (dále též "odhlašovna"), je dle zákona oprávněn v případě žádosti o zrušení údaje

pokračování

o místě trvalého pobytu osoby, které svědčí pouze odvozené právo k užívání bytu, k prokázání zániku užívacího práva odhlašované osoby požadovat pouze důkaz o odvolání souhlasu osoby, od jejíhož užívacího práva bylo právo odhlašované osoby odvozeno. V nyní posuzované věci žalobce souhlas s užíváním bytu pro syna P. jednoznačně odvolal, podmínka prokázání zániku (odvozeného) užívacího práva syna tedy byla splněna.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu, tento důkaz, tj. doložení odvolání souhlasu s užíváním bytu odvozeným uživatelem, je dostatečný k prokázání splnění první podmínky § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci pobytu, a ohlašovna je povinna ho akceptovat. Výjimkou mohou být pouze situace, kdy by v řízení byly zjištěny okolnosti, které by zpochybňovaly možnost odvolání tohoto souhlasu. Je nutno zdůraznit, že se bude jednat o zcela výjimečné případy. Jak je uvedeno výše, odvozené právo užívání bytu mají zejména rodinní příslušníci vlastníka či nájemce. Přestože podstatou vzniku odvozeného práva k užívání bytu je dobrovolné svolení neodvozeného uživatele s jejich sdílením společného bydliště, v některých krajních případech může právo strpění jejich pobytu v bytě založit i zvláštní zákon. V případě vztahu rodičů a dětí je jím zákon o rodině. Zde upravené vztahy mohou v určitých situacích znemožnit rodičům odvolat souhlas s užíváním jejich bytu pro děti, které nemají možnost jinak uspokojit svoji potřebu bydlení. Tyto skutečnosti však v žádném případě nezkoumá ohlašovna v řízení o zrušení údaje o trvalém pobytu z úřední povinnosti, je nutno, aby je tvrdil a prokázal účastník řízení (či jeho zástupce, pokud se jedná o nezletilé dítě), který se případně nemožnosti zrušení jeho odvozeného práva užívání bytu rodiče dovolává.

Povinnost rodičů zajistit dítěti bydlení obecně vyplývá z hmotněprávní úpravy vztahů mezi rodiči a dětmi dle zákona o rodině. Rodiče jsou povinni plnit vůči dětem vyživovací povinnost, která v sobě zahrnuje i zmíněnou povinnost zajištění odpovídajícího bydlení, a to do doby, kdy jsou děti schopny se samy živit (§ 85 odst. 1 zákona o rodině). Vyživovací povinnost může mít mnoho podob a různý rozsah, vždy záleží na posouzení konkrétního vztahu mezi rodiči a dětmi a jejich poměrů. Stejně tak může být rozmanitý obsah úprava vyživovací povinnosti ze strany soudu, nežijí-li rodiče nezletilého dítěte spolu. Mezi účastníky není sporu o tom, že vyživovací povinnost rodiče v sobě obecně zahrnuje i povinnost zajistit dítěti bydlení. Splnění této povinnosti je možno dosáhnout různými způsoby, záleží vždy na konkrétních poměrech rodičů. Nežijí-li rodiče nezletilého dítěte spolu, je výkon této povinnosti závislý na rozhodnutí, komu bylo dítě svěřeno do péče a jakým způsobem a mírou se podílí každý z rodičů na zajištění jeho bydlení. Cílem splnění povinnosti rodičů poskytnout dítěti bydlení je zajištění místa, ve kterém má dítě potřebné zázemí. Tato jistota je pro zdravý vývoj a plnohodnotný život dítěte zásadní a je proto nutno na plnění uvedené povinnosti rodičů trvat. Nelze ji však rozšiřovat nad rámec jejího účelu. Je tedy možno shrnout, že rodič je povinen zajistit dítěti vždy bydlení dle svých možností a potřeb dítěte, což nemusí být nutně a ve všech případech v místě bydliště rodiče. Plnění této povinnosti nelze zobecnit na povinnost automatického udělení souhlasu rodiče k odvozenému užívání jeho bytu dítětem za všech okolností, jak to učinil správní orgán v projednávané věci.

Pokud rodič v rámci správního řízení o zrušení údaje o trvalém pobytu dítěte dříve udělený souhlas ke společnému užívání bytu odvolává, je toto odvolání nutno považovat za splnění podmínky zániku užívacího práva dítěte. Pokud by dítě či jiná zúčastněná osoba chtěla namítat nemožnost odvolání souhlasu rodiče k užívání bytu dítětem, musela by tvrdit a zároveň prokázat, z jakých důvodů dovozuje povinnost strpění užívání bytu pro dítě ze strany dotyčného rodiče. Nejdříve po unesení břemene tvrzení a důkazního břemene by se správní orgán musel těmito skutečnostmi zabývat a posoudit jejich důvodnost. Ta však jednoznačně nemůže být bez dalšího odvozována pouze na základě povinnosti jednoho z rodičů plnit výživné formou měsíčních finančních příspěvků na dítě.

Při svěřeni dítěte do výhradní péče jednoho z rodičů je obvyklé, že místo zázemí dítěte je pouze jedno, potřebu bydlení potom zajišťuje takto určený rodič na své náklady a druhý rodič se na plnění této povinnosti podílí finančním příspěvkem. Nemusí to však platit vždy. Nelze například vyloučit situace, kdy rodič, kterému bylo dítě svěřeno do výhradní péče, bydlí s dítětem v nemovitosti, která je ve vlastnictví druhého rodiče, a který ji poskytl k bydlení právě z titulu plnění povinnosti zajistit dítěti uspokojivé bydlení. I v takovém případě je rodiči vyměřeno výživné, ve kterém však není zahrnut příspěvek na bydlení dítěte. V případě svěřeni dítěte do střídavé výchovy má dítě místa bydliště obvykle (nejméně) dvě, přičemž i zde je rodičům vyměřováno výživné, v němž není zahrnut příspěvek na bydlení. Obdobně tomu bude v situaci, kdy je dítě sice svěřeno jednomu z rodičů do péče, avšak zároveň je rozhodnuto o rozšířeném pravidelném styku dítěte s druhým rodičem, například v trvání několika dnů v každém týdnu. U každého takového případu je plnění povinnosti zajistit dítěti bydlení, či na něj přispívat, odlišné, i přes shodnou povinnost platit na dítě výživné. Pokud by ohlašovna hodnotila v rámci řízení o zrušení údaje o trvalém pobytu tvrzení a důkazy týkající se nemožnosti odvolání souhlasu s odvozeným užíváním dítěte bytu jednoho z rodičů, nemůže se omezit pouze na poukaz na svěřeni dítěte do péče jednomu z rodičů a stanovení povinnosti platit výživné druhému.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu je tedy v případě podání žádosti o zrušení údaje o trvalém pobytu dítěte ze strany rodiče, kterému svědčí neodvozené právo užívání k bytu, nutno považovat odvolání jeho souhlasu s užíváním bytu pro odvozeného uživatele (dítě) za udělené a platné, dokud není v řízení prokázáno, že k odvolání souhlasu nemohlo dojít. Tímto prokázáním však dle výše uvedených závěrů není v žádném případě pouze obecné zjištění, že dítě je nezletilé (případně nezaopatřené) a otec – odhlašovatel má vůči němu vyživovací povinnost. K účinnému zpochybnění odvolání souhlasu otce s odvozeným užíváním bytu jeho dítětem je třeba prokázat skutečnosti, které dle zákona o rodině brání tomuto právnímu úkonu, tedy zejména osvědčení, že dítě nemá zajištěno bydlení a dotýčný rodič je povinen mu toto zajistit, a to konkrétně formou udělení (či zachování) souhlasu k odvozenému užívání bytu, ve kterém žije.

Je nutno konstatovat, že pokud by tato situace skutečně nastala, tj. bylo by prokázáno, že potřebu bydlení dítěte je možno realizovat pouze společným bydlením v bytě rodiče, který původně žádal o zrušení údaje o trvalém pobytu dítěte, pak by plnění povinnosti rodiče zajistit bydlení bylo spojeno s reálným ubytováním dítěte, což by samo o sobě vylučovalo splnění druhé podmínky § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel, tj. neužívání objektu osobou, jejíž trvalý pobyt má být zrušen. Z toho je zřejmé, že práva osob užívajících předmětný objekt na základě odvozeného užívacího titulu k bydlení jsou tak pro účely evidence místa trvalého pobytu dostatečným způsobem chráněna druhou podmínkou pro zrušení místa trvalého pobytu, a tou je faktická užívání objektu. Jinými slovy, pokud by osoba disponující odvozeným užívacím titulem k bydlení byt fakticky užívala, například na základě práva dítěte vyplývajícího z povinnosti rodiče zajistit mu bydlení, nepřichází zrušení jejího místa trvalého pobytu v tomto bytě v úvahu.

Nejvyšší správní soud na základě uvedených závěrů nepřisvědčil stěžovateli, dle něhož údaj o trvalém pobytu dítěte nelze rodičem zrušit, dokud nezanikne jeho vyživovací povinnost, případně, dokud zletilé dítě neohlásí samo změnu trvalého bydliště. Dle výše uvedených východisek bylo ověřeno, že ve správním řízení nebyly žádným z účastníků tvrzeny ani správním orgánem zjištěny skutečnosti, pro které by žalobce nemohl účinně odvolat svůj souhlas s odvozeným užíváním bytu, ke kterému mu svědčí právo nájmu, pro jeho syna. Matka (tehdy) nezletilého syna, které byl svěřen do péče, odvolání proti původnímu rozhodnutí o zrušení údaje o trvalém pobytu syna nijak neodůvodnila, ani v průběhu dalšího řízení netvrdila, že by potřeba bydlení syna P. nebyla zajištěna. Lze shrnout, že v projednávané věci podal žalobce návrh na zrušení údaje o trvalém pobytu jeho syna, k tomu doložil, že syn předmětný byt neužívá. Z jeho návrhu bylo zcela zřejmé, že původně udělený souhlas s užíváním bytu pro syna odvolává, přičemž neúčinnost tohoto odvolání nebyla

pokračování

zjištěna. Odvozené právo užívání syna k bytu žalobce tedy zaniklo, čímž byly splněny všechny podmínky pro rozhodnutí o zrušení

V této souvislosti nemohl zdejší soud zohlednit ani namítané legitimní očekávání stěžovatele pramenící z odkazované judikatury městského soudu, neboť je to Nejvyšší správní soud, jehož úkolem je rozhodovací praxi správních soudů vlastní judikaturou sjednocovat (shodně viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2013, č. j. 1 As 143/2012 – 38).

V. Shrnutí a náklady řízení

Stěžovatelem uplatněné kasační námitky nebyly ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu shledány důvodnými, v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla proto v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobce v průběhu řízení nedoložil, že by mu v souvislosti s podáním kasační stížnosti vznikly náklady, Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů nepřiznal.

Usnesením městského soudu byla žalobci ustanovena zástupkyní pro řízení advokátka Mgr. Dagmar Rezková Dřímálová. Ustanovená advokátka je oprávněna zastupovat stěžovatele také v řízení o kasační stížnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 - 117, publikované pod č. 1460/2008 Sb. NSS). V takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát (§ 120 a § 35 odst. 8 věta první s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené zástupkyni v souladu s jejími požadavky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 2 904 Kč, která se skládá z částky 2 100 Kč za jeden úkon právní služby [vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 27. 8. 2010 podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění platném do 31. 12. 2012], z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu) a z částky 504 Kč odpovídající 21 % dani z přidané hodnoty (ustanovená zástupkyně žalobce doložila, že je plátkyní této daně). Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů bude ustanovené zástupkyni vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2013

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu